

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *N. E. Wiklundsson*
 Härad: *S. Åsbo Luggude* Adress: *Kvidlinge*
 Socken: *Kvidlinge, Brunnby* Berättat av: *(upptecknat 1868 i Brunnby) Petronilla Nilsson*
 Uppteckningsår: *1947* Född år *1843* i *Brunnby*

All gå med stjärnan (mg. nra) s. 1.
"Gå gåvägning" 3:e dag jul. s. 1-2.
Julasjunga s. 2-3
Staffansjunga o. Staffansrätt. s. 4.

N. M. spec. 193.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 10549:1.**

Landskap: Skåne
 Härad: Fröda Åsbo, Luggude
 Socken: Kvidlinge, Brunnby
 Uppteckningsår: 1947

Upptecknat av: N E Wilhelmsson
 Adress: Kvidlinge
 Berättat av: Petronella Nilsson
 Född år 1843 i Brunnby, Malmö län.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV1

Allt "gå med stjärnan". N. N. spec. 193.

Upptecknaren af omdansläende är född i Brunnby, men kom som spädd med mina föräldrar till Kvidlinge och har här alltsedan haft min hemvist. Jag har alldrig hört om omläsa att i vår socken eller kringligande, bruket att "gå med stjärnan" förekommit. Deremot berättades i min barndom om en annan här bruklig julesed "att gå gäragång". Min far född 1839 minades då detta bruk var i svang. Det var byns manliga ungdom som samlades "tredeje dag Jul" och sedan helade prä i alla byns gårdar del förläggning vannades. Personerna voro ej prä något sätt höstymrade eller uppträdde som bibliska

Personer. Far berättade, att följden af alla dessa fräknings-
ningar blef, naturligt nog, att den ene af sällskapet efter
den andre ej orkade mer, utan blef liggande här och var
lill och med frä "Länna gada". Far betecknade bruket
som ett "riktigt osticket". Bruket hade upphördt då far
vänt vuxen ålder, men orden "gä gäragäns" förblefde i min
ungdom, men har nu helt dött bort. Detta bruk har väl
intet sammanhang med "stjernasarna", i så fall skulle
det vara en uråldrig kvallfärd väraf.

Min mor deremot berättade (deremot) att i hennes hem-
socken förekom i hennes barn- och ungdom s. k. "Gubastjungs-
ning". Efter de många år, sedan hon berättade här om, har
detaljerna till största delen fallit mig ur minnet. Jag
minns blott att de agerande voro "unga fräga", som voro
"utklädda" och som medförde en "Betlehemstjärna". Jag
tycker mig minnas att stjärnan var ett ljus i en brännparang.
Af de uppträdande voro bl. andra: Tre vise män, hvaraf den
ene var "smeden i vinan" samt Judas Iskariot med en

fröningarna, hvormed han slundligen stramlade.
En sång sjöngs af sällskapet, men mor sjöng den aldrig för mig, oaktadt hon var god sångare. Orsaken härtill var väl att seden, som hon ansåg urgammal kom ur bruk på 1860: talet, i samband med de religiösa väckelser, som då framgingo ej minst inom Fullabygden. Uppträdandet ansågs af de "väckta" som gäckelse med heliga ting och dock märktes från mor, som var ganska lollert, att då hon berättade var detta för henne ett gult Julminne. Hon talade aldrig om Jyleri i samband med uppträdandet, hvilket hon säkert gjorde om så varit fallet. Uppträdandet föresiggick vid eller omkring Trettondedagen; de wise männen voro hufvudpersonerna dervid. Traktering fickom säkert alldeles und seden att ingen "fick bära ut Julen" förtäpde öfver allt från landsbygden fram till skolskiftet. Några fröningar eller andra gäster att besökarna talade mor ej om!

Sorgen "Stappansjüngning" har förkommit från vår ort, så vidt jag vet. Deremot omtalade min svärfar Pål Broddesson, född 1828 i Örskellyunga, att i hans hemsocken brukades Stappansridi ("ria Stappen"). Han hade som ung deltagit deri många gånger. Han sjöng äfven någon gång de fragment af Visan han från Pål! Derdommen hade i minnet.

Ofronstämde är att hvad jag kan meddela angående denna gamla Lulsed, der ligga också c:a 75 år emellan sedan jag förde om berättat här om och mycket har fallit bort ur minnet under tiden.